

BILTEN



Neoročen cilj EU klimatske neutralnosti do 2050?

SADRŽAJ

Evropski lideri ne pominju cilj EU klimatske neutralnosti do 2050.	OVDE
Cilj EU klimatske neutralnosti košta 400 milijardi evra	OVDE
Dekarbonizacija sistema toplotne energije ključni klimatski izazov	OVDE
Ukrajinski elektroenergetski sistem sinhronizovan sa evropskim	OVDE
Janez Kopač: Zemljama EnZ zakonom nametnuti šeme trgovanja emisijama	OVDE
Članice EnZ godišnje plaćaju 2,4 milijarde evra za subvencije uglja	OVDE
Engie se oslobađa uglja	OVDE
EDF će biti evropski lider u infrastrukturi za e-mobilnost	OVDE
Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope	OVDE
EU: 750 miliona evra za pomoć izgradnji energetske infrastrukture	OVDE
Evropski parlament traži od Turske da obustavi gradnju nuklearke	OVDE
Rumuniji je do 2030. potrebno 15-30 milijardi evra za energetska ulaganja	OVDE
Spojeni podmorski i kopneni segmenti gasovoda Turski tok	OVDE
Rusija očekuje dogovor sa Ukrajinom o nastavku tranzita gasa posle 2019	OVDE
Big Oil preuzima i proizvodnju struje	OVDE
Tri četvrtine fosilnih rezervi ostaće zauvek u zemlji?	OVDE
Klimatsko lice i naličje Big Oil-a	OVDE
Od 1. aprila skuplja struja za deo privrede u Hrvatskoj	OVDE
Zašto je HERA promenila metodologiju?	OVDE
BiH uvodi naknadu za podsticanje OIE	OVDE

Evropski lideri ne pominju cilj EU klimatske neutralnosti do 2050.

BRISEL - Na samitu 22. marta u Briselu, Evropski lideri nisu pozvali na postizanje cilja tzv. klimatske neutralnosti, odnosno nulte emisije gasova staklene bašte do 2050, uprkos tome što je na ovoj obavezi insistiralo nekoliko zemalja, uključujući Francusku.

Na kraju je u saopštenju usvojenom na samitu sadržan stav koji je branila Nemačka, najuticajnija u grupi zemalja koje su protiv strožije formulacije o ciljevima emisije. Grupa u kojoj je i Poljska, dominantno oslonjena na uglj u proizvodnji energije "protivi se bilo kakvom oročavanju predanosti cilju klimatske neutralnosti EU", objavio je **Euractiv**.



"2050. nije uključena u konačne zaključke", izjavio je novinarima portparol Saveta Evrope. "O tome je bila rasprava, a mi pokušavamo da pomirimo različite stavove i pronađemo zajednički jezik."

Tekst saopštenja sada naglašava značaj koji EU pridaje usvajanju ambiciozne dugoročne strategije do 2020. godine, uz "težnju ka ostvarenju klimatske neutralnosti u skladu sa Pariskim sporazumom". U Pariskom sporazumu o klimi iz 2015. međunarodna zajednica se složila da ostvari ravnotežu emisija gasova efekta staklene bašte izazvanih ljudskim delovanjem „u drugoj polovini ovog stoleća“.

U novembru 2018. godine, Evropska komisija pozvala je na postizanje klimatski neutralne Evrope do 2050. godine u svom prvom nacrtu ove strategije.

Evropski parlament je potom saopštio da podržava stav Komisije.



Cilj EU klimatske neutralnosti košta 400 milijardi evra

LONDON - Prema studiji evropske energetske analitičke kompanije Aurora Energy Research (AER), objavljene 19. marta, Evropskoj uniji će biti potrebno oko 400GW novih kapaciteta u narednih 20 godina, što zahteva kapital od 400 milijardi evra. Sredstva se uglavnom očekuju od investitora iz energetskih trgovačkih izvora i iz korporativnih ugovora o otkupu električne energije (PPA), navode analitičari AER.

Obnovljivi elektroenergetski kapaciteti će, prema toj analizi, predstavljati 60% ukupnog evropskog elektroenergetskog proizvodnog potencijala do 2040. godine.

AER je upozorio da bi za potpunu dekarbonizaciju elektroenergetskog sistema bile potrebne „još uvek nedostupne tehnologije“, kao i „značajne reforme politike i regulative širom Evrope - kako bi se omogućilo uvođenje obnovljivih izvora energije i drugih tehnologija bez subvencija“.



Otvoreno pismo „Koalicije za veće ambicije“

BRISSEL – Jedinostveni skup predstavnika poslodavaca i investitora, lokalnih i regionalnih vlasti, sindikata i grupa civilnog društva, pod imenom Koalicija za veće ambicije, pozivala je uoči samita Saveta Evrope u otvorenom pismu lidere Evropske unije da podignu nivo klimatske politike u EU. Akteri pozivaju lidere EU da:

- Podrže cilj neto nulte emisije gasova efekta staklene bašte do 2050. godine najkasnije u okviru debate o budućnosti Evrope, na specijalnom samitu EU u Sibiu (Rumunija) u maju 2019. godine;
- Povećati klimatski cilj za do 2030. godine u skladu s ciljem nulte emisije do 2050. godine i najaviti spremnost da to učini najkasnije tokom samita UN o klimatskim promenama u Njujorku u septembru 2019. godine.

Dekarbonizacija sistema toplotne energije ključni klimatski izazov

BRISSEL – Proizvodnja toplotne energije bez emisija CO2 predstavlja ogroman izazov tog energetskog sistema, kao i za Evropu ukoliko želi da ispuni obaveze u vezi sa klimatskim promenama, rekao je generalni direktor britanskog energetskog kolosa Centrica Ian Kon na jednom forumu u Oksfordu.

On je rekao da vodonik, toplotne pumpe i energetska efikasnost mogu igrati ulogu u preusmeravanju tog sektora s fosilnih goriva, ali da ne postoji magično rešenje. "Ne verujem u masovnu upotrebu čistog vodonika", rekao je Kon, prenosi **Global Platts**.

Ilustrujući izazove primene Pariskog sporazuma na svoju kompaniju i prilike u Britaniji, Kon je rekao da bi klijenti Centrice "morali da smanje ukupne emisije za 15% do 2022. i 25% do 2030. godine". "Jedva smo zagrebali površinu energetske efikasnosti," rekao je on.

Ukrajinski elektroenergetski sistem sinhronizovan sa evropskim

BRISSEL - Evropska komisija odobrila je sinhronizaciju ukrajinskog energetskog tržišta sa evropskim, izjavio je novinarima u Briselu u prošlu sredu predsednik Ukrajine Petro Porošenko.



"Ovo (sinhronizacija ukrajinskog sa elektroenergetskim sistemom Evropske unije) predstavlja integraciju Ukrajine u energetske sektor Evropske unije, koji

započinje sa različitim projektima - od zaustavljanja (realizacije rusko-nemačkog gasovoda) Severni tok 2, do izgradnje energetskog mosta između EU i Ukrajine", rekao je on, a prenosi **Kyiv Post**.



Janez Kopač: Zemljama EnZ zakonom nametnuti šeme trgovanja emisijama

BEČ - Do danas, Ugovorne strane Energetske zajednice nisu preduzele korake da prate EU na svom putu dekarbonizacije, piše za **Euractiv** Janez Kopač. Pravna stečevina Energetske zajednice koja se odnosi na dekarbonizaciju se u suštini završava ciljevima energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije za 2020. godinu.

U vreme kada EU nastoji da ostvari neto nultu emisiju gasova sa efektom staklene bašte do 2050. godine, ugalj i dalje predstavlja 97% proizvodnje električne energije na Kosovu, oko 70% u Srbiji i Bosni i Hercegovini, više od polovine u severnoj Makedoniji, oko polovine u Crnoj Gori i oko 28% u Ukrajini.



Kako piše Kopač, ono što pogoršava stvari je to što u nedostatku cene ugljenika, profitabilnosti proizvodnje električne energije iz uglja pokreće nova ulaganja u ugalj – posebno kineski i američki kapital, bez aktivnog protivljenja EU.

Za razliku od EU, emisije CO2 nisu uključene u cenu električne energije ugovornih strana Energetske zajednice. Trenutno, tona emisije CO2 u EU iznosi oko 20 evra. Elektrane na ugalj na Zapadnom Balkanu proizvode oko 45 miliona tona CO2 godišnje.

Ako bi emiteri u zemljama EnZ kupili kvote CO2 kao u EU, taj novac bi se mogao iskoristiti za podršku tranziciji ka čistoj energiji.

Ako bi se u cenu električne energije bez subvencioniranja ukalkulisao taj trošak emisije CO2 u okviru EU sheme trgovanja emisijama, cena električne energije za domaćinstva trebalo bi da se poveća za oko 17% u Severnoj Makedoniji, 58% u Bosni i Hercegovini, 62% u Crnoj Gori i 137% u Srbiji. Cene za industrijske potrošače bi se povećale za 12% u Severnoj Makedoniji, 34% u Srbiji, 35% u Bosni i Hercegovini i 48% u Crnoj Gori, ukazuje Kopač.

Ulaganje u vetro turbine u Zapadnom Balkanu dvostruko je skuplje od iste investicije u Nemačkoj, zbog ukalkulisavanja političkog rizika u cenu kapitala. Ugovorne strane bi trebalo da imaju direktnu korist od sheme za smanjenje rizika od ulaganja u obnovljive izvore energije koju EU planira za naredni finansijski period.

Kao i EU, ugovorne strane EnZ bi takođe trebalo da budu ohrabrene da definišu svoje strategije niskih emisija ugljika za 2050. godinu sa neto-nultim emisijama gasova staklene bašte do sredine veka. Kopač zaključuje da bi te zemlje trebalo postepeno da uvode cenu CO2 i počnu sa postepenim oporezivanjem emisija CO2. Evropska komisija bi trebalo da predloži da zemlje Energetske zajednice usvoje nedostajuće delove *acquis-a*, kao što su šeme trgovanja emisijama ili Direktive o kvalitetu vazduha.

Članice EnZ godišnje plaćaju 2,4 milijarde evra za subvencije uglja

BEČ - Ugovorne strane Energetske zajednice (EnZ) podržavaju električnu energiju proizvedenu iz uglja sa oko 2,4 milijarde evra direktnih i određenih vrsta indirektnih subvencija godišnje, tvrdi Sekretarijat u studiji predstavljenoj u ponedeljak.

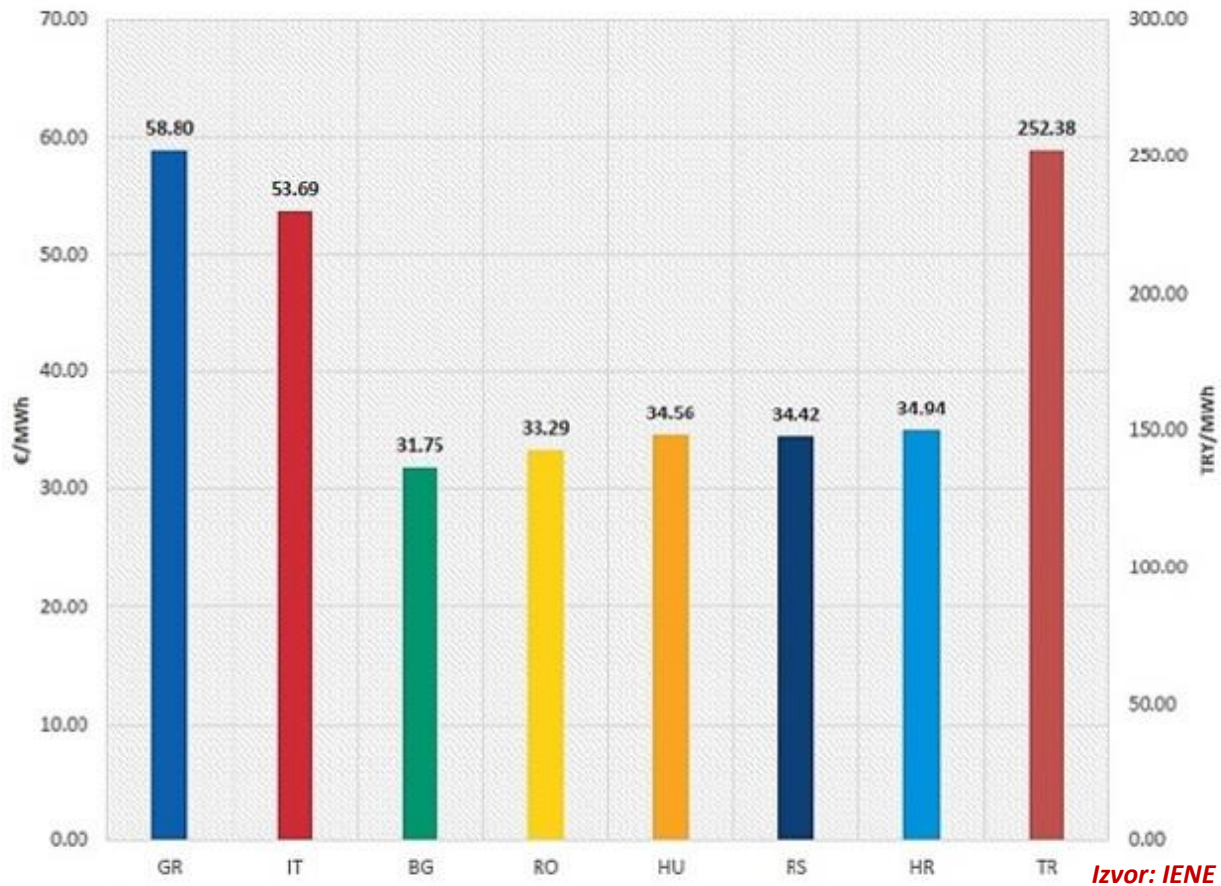
Studija zaključuje da se ukidanjem državne pomoći putem direktnih subvencija uglju i uvođenjem cene ugljendioksida, nijedna elektrana na ugalj u Energetskoj zajednici ne bi mogla obavljati bez značajnih gubitaka.

Sekretarijat EnZ je otvorio javnu raspravu o rezultatima Studije i pozvao sve zainteresovane strane da do 25. aprila dostave svoje komentare i dopune podatke, dok je direktor Sekretarijata Janez Kopač konstatovao da je „krajnje vreme da se ozbiljno razmisli o, barem postepenom uvođenju mehanizma određivanja cena ugljendioksida u Energetskoj zajednici.”



Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope

Prosečne cene u nedelji 11-17 mart 2019



Engie se oslobađa uglja

PARIZ - Francuski energetska div Engie je objavio prodaju svog udela od 69,1 % u firmi Glow tajlandskoj kompaniji Global Power Synergy (GPSC) za 2,6 milijardi evra.

Engie posle ovoga u svom vlasništvu nema imovinu koja je oslonjena na uglj u azijsko-pacifičkom regionu, dok uglj sada predstavlja samo šest odsto ukupnih proizvodnih kapaciteta ove francuske grupacije, u poređenju s 13 odsto na kraju 2015. godine. "To je u skladu sa strategijom Grupe da smanji svoj ugljeni otisak", navodi Engie u saopštenju. **MarketWatch**



EDF će biti evropski lider u infrastrukturi za e-mobilnost

PARIZ - Francuski državni elektroenergetski div Electricite de France (EDF) planira da postane vodeća kompanija u oblasti infrastrukture za „elektromobilnost“ u Evropskoj uniji.

Žan Bernar Levi (Jean-Bernard Lévy), prvi čovek firme najavio je da EDF taj plan misli da ostvari već do 2022. EDF namerava da isporučuje električnu energiju za 600.000 električnih vozila, što predstavlja 30% tržišta u Francuskoj, Velikoj Britaniji, Italiji i Belgiji. Grupa najavljuje da će postati vodeći operator javne i privatne infrastrukture za punjenje na ta njegova četiri osnovna tržišta u Evropi.



Kroz svoju podfirmu **Izivia**, Grupa radi na otvaranju 75.000 stanica i svojim korisnicima omogući pristup do 250.000 interoperabilnih terminala u Evropi do 2022. godine.

EU: 750 miliona evra za pomoć izgradnji energetske infrastrukture

BRISEL - Evropska komisija obezbediće 750 miliona evra za ključne evropske energetske infrastrukturne projekte od posebnog značaja za prekograničnu saradnju.

Poziv za prijavljivanje projekata u okviru Instrumenta za povezivanje Evrope (CEF) za 2019. biće otvoren do 13. juna ove godine, a pravo da konkurišu za ta sredstva imaće samo tzv. Projekti od uzajamnog interesa (PCI)

Evropski parlament traži od Turske da obustavi gradnju nuklearke

STRAZBUR - Evropski parlament (EP) zatražio je 13. marta od turske vlade da obustavi izgradnju prvog reaktora za nuklearnu energiju u Akkuyu i da o tom projektu konsultuje Grčku i Kipar, prenosi portal **TRTWorld**.

Odbor za spoljne poslove EP je prethodno optužio Tursku za kršenje Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, potpisane u Espou, Finska, 1991. godine.

Zemlje koje su priznale Espoo su obavezne da izvrše procenu uticaja na životnu sredinu pre izgradnje nuklearnog reaktora. Turska, međutim, nije ratifikovala sporazum iz Espoa.

Izveštaj EP na bazi pretpostavki o uticaju Akuđua na životnu sredinu traži od Ankare da konsultuje Grčku i kiparske Grke pre završetka izgradnje nuklearne elektrane.

Prema izveštaju, turska vlada bi trebala "uključiti, ili barem konsultirati, vlade susednih zemalja, kao što su Grčka i Kipar, u vezi sa daljnjim razvojem događaja u Akkuyu."

Prema ruskoj agenciji **Sputnik**, Evropski parlament ovim pokušava da poremeti tursko-ruske odnose imajući u vidu da projekat Akkuyu, koja se sastoji od četiri jedinice, svaka kapaciteta 1.200 megavata, treba da gradi ruska državna agencija za nuklearnu energiju, Rosatom.

Inače, 15 zemalja Evropske unije trenutno ima 130 nuklearnih reaktora i još šest je u izgradnji. Francuska ima 58 nuklearnih reaktora sa 63.130 megavata neto kapaciteta, a ta zemlja gradi još jednu nuklearnu elektranu.

Nuklearna Akkuyu u južnoj turskoj provinciji Mersin trebali bi da počne proizvodnju električne energije 2023. godine. Ona će proizvoditi 35 milijardi kilovata električne punim kapacitetom, što će zadovoljiti oko 10 posto potreba Turske.



Rumuniji je do 2030. potrebno 15-30 milijardi evra za energetska ulaganja

BUKUREŠT - Rumunskom energetsom sektoru potrebno je do 30 milijardi evra investicija u proizvodnju električne energije, nafte i prirodnog gasa, rudarstvo i srodnu infrastrukturu do 2030. godine kako bi zamenu zastarele elektrane i zadovoljio rastuću potražnju, pokazao je nacrt energetske strategije te zemlje, objavljen 14. marta.



Ta

članica Evropske unije jedna je od zemalja sa najvećom energetsom nezavisnošću unutar EU kao neto izvoznik energije. Nacrt energetske strategije za period 2019-2030 razmatra ulaganja u gasne i elektroenergetske mreže, interkonekcije i proizvodnju energije.

Potrebe za investicijama procenjuju se na 15 do 30 milijardi evra do 2030. godine, a dodatnih 15 milijardi potencijalno je potrebno između 2031-2050.

Dodavanje još dve (treća i četvrta) jedinice jedinoj rumunskoj nuklearnoj elektrani u Černavodi na Dunavu smatra se glavnim prioritetom ulaganja, iako se vlada već godinama bori da osigura investitore za taj skupi projekt. Drugi ciljevi uključuju izgradnju ireverzibilne hidroelektrane u Tarnita Lapustesti vredne milijardu evra, hidroelektrane na Dunavu u Turnu Magurele-Nikopole u partnerstvu sa Bugarskom i termoelektrane na uglj kapaciteta 600MW u Ravonariju.

Prema kalkulacijama u predlogu energetske strategije te zemlje, proizvodni elektroenergetski kapaciteti povećali bi se sa 63 teravat sati (TWh) u 2017. na 77 Twh u 2030 i 86 TWh u 2050. godini.

Spojeni podmorski i kopneni segmenti gasovoda Turski tok

MOSKVA - Poslednji zajednički spojni i kopneni delovi gasovoda Turski tok su zavareni, javili su ruski mediji, pozivajući se na operatera projekta, kompaniju Južni tok B.V.

Operater je 19. marta objavio da događaj predstavlja završetak svih radova na gasnom transportnom sistemu preko Crnog mora.

Tokom tehničke operacije pod nazivom "iznad vode vezana", cev koja leži na dnu Crnog mora i ona položena na kopnu podignute su na posebnoj platformi kako bi ih se povezale u jedan cevovod, navodi se u saopštenju kompanije. Nakon što su linije cevovoda zavarene, podmorski deo je spušten nazad u more na dubinu od 32 metra.



Prva cev Turskog toka, takođe poznatog kao TurkStream, biće spremna za komercijalne operacije krajem 2019. godine, nakon izgradnje terminala u blizini turskog grada Kijikoj.



Gasovod čine dve linije s ukupnim godišnjim kapacitetom za isporuku 31,5 milijardi kubnih metara prirodnog gasa, prenosi agencija **RIA**.





Rusija očekuje dogovor sa Ukrajinom o nastavku tranzita gasa posle 2019.

MOSKVA - Rusko ministarstvo energetike u ponedjeljak je objavilo da očekuju da će se Rusija i Ukrajina dogovoriti o produženju ugovora o tranzitu prirodnog gasa preko Ukrajine u Evropsku uniju i posle 2019.

"Očekujemo da ćemo postići kakav-takav sporazum s Ukrajinom o tranzitu gasa posle 2019. godine. Ako ne u maju, onda verovatno u oktobru", izjavio je zamenik ruskog ministra energetike Anatolij Janovski a prenosi agencija **TASS**.

Prema njegovim rečima, zaključni trilateralni sastanak Rusije, Ukrajine i EU o tranzitu gasa preko teritorije Ukrajine mogao bi biti održan u septembru ili oktobru ove godine.

Prethodno će se predstavnici tri strane sastati u maju, kazao je Janovski.

Sporazum ruskog Gasproma i ukrajinskog Naftogaza iz 2009. godine o isporuci ruskog gasa Ukrajini i o tranzitu gasa preko Ukrajine u Evropu ističe krajem ove godine. Pitanje tranzita gasa kroz Ukrajinu razmatra se i u kontekstu gradnje gasovoda Severni tok 2 od Rusije do Nemačke koji bi mogao navesti Gasprom da ukine, ili svede na minimum nastavak tranzita preko Ukrajine, podseća ruska agencija.

Tri četvrtine fosilnih rezervi ostaće zauvek u zemlji?

LONDON – Reagujući na odluku norveškog Suverenog nacionalnog fonda da smanji svoju izloženost deonicama u naftnim kompanijama, zbog procene da će sa energetske tranzicijom ka čistim gorivima njihova vrednost opadati, časopis **Nature** ukazuje na opasnost da bi državama s naftnim i gasnim rezervama one mogle postati mrtav kapital ili tzv. *stranded assets*.

Računa se kako bi tri četvrtine poznatih rezervi fosilnih goriva mogle ostati pod zemljom. Prema podacima Nature, ostalo bi neupotrebljivo 90% uglja u SAD i Rusiji, 50% gasa i 20% nafte u Rusiji, 60% gasa i 40% nafte na Bliskom istoku, odnosno ukupno u svetu ostalo bi u utrobi Zemlje 82% rezervi uglja, 49% gasa i 33% nafte.

U tom slučaju bi deonice u naftnim kompanijama mogle postati "mehuri", pa Nature procenjuje da bi do eksplozije toga "mehura ugljovodonika" moglo doći i mnogo pre 2035. godine, što bi moglo izazvati veću krizu od one iz 2008. nastale eksplozijom "mehura" s nekretninama u SAD. Donedavno se eksplozija mehura sirovina spominjala samo kao eventualnost, ali odluka Norveškog suverenog fonda pokazuje da ta hipoteza postaje stvarnost.





Klimatsko lice i naličje Big Oil-a

LONDON – Najveće svetske nezavisne naftne kompanije iz tzv. Big Oil grupe, ExxonMobil, Royal Dutch Shell, Chevron, BP i Total su ukupno potrošili više od milijardu dolara na anti-klimatsko brendiranje i lobiranje u tri godine od potpisivanja Pariskog sporazuma, navodi se u izveštaju koji je prošlog petka objavila londonska neprofitna ekološka organizacija **InfluenceMap**.

Izveštaj razotkriva dvostrani pristup Big Oil-a: lako se kompanije predstavljaju javnosti kao društveno i ekološki odgovorne, one iza kulisa aktivno rade protiv klimatskih propisa.

Ukupna kapitalna ulaganja pet naftnih korporacija u ovoj godini procenjuju se na 115 milijardi dolara, "ali samo oko 3 posto od toga će biti investirano u čiste izvore energije", navodi se u izveštaju.

Big Oil preuzima i proizvodnju struje

LONDON - Naftne kompanije žele da postanu veliki proizvođači električne energije, kako bi zadovoljile rastuću potražnju, posebno elektrifikacijom transporta, piše **The Guardian**. Strategija ima smisla, ali će takođe predstavljati izazov za regulatore i rizik za potrošače ako bi se stvorila nova vrsta gigantskih monopola koji kontrolišu ovaj ključni sektor energetske privrede.

Tu je i pitanje vrednosti uloga akcionara u naftnoj industriji. Mogu li Shell i druge internacionalne

naftne kompanije priuštiti sebi povećanje troškova ulaganja u elektrane, a da i dalje održavaju adekvatne nivoe izdataka za svoje konvencionalne sektore nafte i gasa, koji ostaju glavni pokretači profita i prinosa investitora?

Pad kapitalnih izdataka u proizvodnji novih izvora nafte označen je kao glavni izazov stabilizaciji cene sirove nafte. Svetu bi moglo biti potrebno barem još 30 miliona novih barela dnevno do 2040. godine kako bi se zadovoljila potražnja, zamenila stara polja i zadržale pristupačne cene. Preusmeravanje kapitala na tržišta električne energije može, u tom kontekstu, biti problem.

Uprkos tome, vodeće naftne kompanije imaju velike planove u novom sektoru, dotle da Shell čak najavljuje nameru da do 2030. postane čak najveći proizvođač električne energije na svetu. Shell-ova vizija je razumljiva s obzirom na brz rast električnih vozila (EV). S&P Global Platts Analytics predviđa da će plug-in EV-ovi - uključujući i punjive hibride - predstavljati skoro polovinu globalne prodaje automobila do 2040. godine, što će potisnuti potražnju za naftom kao transportnim gorivom i proširiti ulogu elektroenergetskog sektora.

Shell je saopštio da planira da izbegne investiranje u konvencionalne prenosne i energetske objekte kako bi se fokusirao na distribuiranu obnovljivu energiju i snabdevanje.



Od 1. aprila skuplja struja za deo privrede u Hrvatskoj

ZAGREB - Preduzetnicima u Hrvatskoj koji se snabdevaju električnom energijom putem tzv. garantovane usluge Hrvatske elektroprivrede (HEP) struja od 1. aprila poskupljuje za više od 20 odsto, a pojedinim grupama i 30-ak odsto, prenosi Slobodna Dalmacija.

Početak juna na udaru poskupljenja mogli bi se naći i građani koji koriste HEP-ovu univerzalnu uslugu, dodaje portal. Prema proceni energetske analitičara Nenada Kurtovića, cene za građane koji koriste univerzalnu uslugu mogle bi porasti u rasponu od pet do šest odsto, a poskupljenje se može očekivati od 1. jula.

Nove tarife temelje se na nedavno izmenjenoj metodologiji Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Do korekcije tarifa došlo je zbog naglog porasta cena električne energije na veleprodajnom tržištu tokom 2018. godine.

Poskupljenje će pogoditi desetak odsto potrošača koji koriste garantovanu uslugu u okviru belog dvotarifnog modela. Njima cena energije skače s 54 lipa (7,3 evro centa) na 75 lipa (10 evro centi) po kilovatsatu u višoj tarifi, odnosno s 32 na 44 lipa (4,3 – 6 evro centi) po kilovatsatu u nižoj.



"Privrednici koji se nađu pogođeni pomenutim računima mogu u roku od dva meseca da promene pružaoca usluge koji su oni cenovno povoljniji od HEP-a. Ako to ne učine u navedenom roku, onda im za iduće razdoblje uslediti nova kazna jer im opet raste cena, i to u većoj tarifi na 85 lipa (11,5 evro centi) po kilovatsatu, a u nižoj na 50 lipa (6,7 evro centi)", rekao je za Slobodnu Dalmaciju energetski ekspert Nenad Kurtović.

Zašto je HERA promenila metodologiju?

ZAGREB - Početkom marta, Hrvatska energetska regulatorna agencija HERA je izradila novu metodologiju kako bi se izbegla situacija koja se dogodila prošle godine. Naime, zbog naglog rasta cena električne energije na tržištu tarife za garantovano snabdevanje, koje obezbeđuje HEP, u drugoj polovini 2018. bile su manje od cena struje na berzi, što je protivno zakonskim odredbama.

Po novoj metodologiji, tarife se određuju učestalije (četiri puta godišnje, a ne kao do sada - dva puta godišnje) primenom referentne cene električne energije koja se određuje na temelju podataka s regionalno relevantne mađarske berze HUDEX o najvećim prosečnim cenama bazne i vršne električne energije iz terminskih ugovora za buduće i tri sledeća tromesečja.

Novom metodologijom, hrvatski regulator kaže da želi da podstakne kupce preduzetnike da potraže povoljnijeg snabdevača na tržištu.

BiH uvodi naknadu za podsticanje OIE

SARAJEVO - Vlada Federacija Bosne i Hercegovine donela je Odluku o utvrđivanju naknada za podsticanje i jediničnog iznosa naknada za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije (OIEiEK).

Tom odlukom svi kupci električne energije u BiH obavezni su da plaćaju naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz OIEiEK. Naknada je iskazana kao posebna stavka na računu za električnu energiju, javlja Elektroprivreda BiH.

Sredstva prikupljena ovim naknadama operator za OIEiEK koristiće da isplati povlašćenim proizvođačima podsticajni deo iz garantovane cene za proizvedenu električnu energiju, za finansiranje troškova rada operatora i za plaćanje i troškove uravnoteženja elektroenergetskog sistema.

